

החוג למדעי החברה ואזרחות

ראשת החוג למדעי החברה ואזרחות: ד"ר מיכל היישריק-עמוסי

מיקום: דקל 432 (חדר 7)

שעות קבלה: לתיאום פגישה יש ליצור קשר במייל michalh@beitber.ac.il

דואר אלקטרוני: michalh@beitber.ac.il

סגל החוג: ד"ר אוטין פבלו, ד"ר בינס עדי, פרופ' בן-רפאל גלנטי סיגל, ד"ר היישריק-עמוסי מיכל, ד"ר

מוהנד מחאג'נה, ד"ר דניאלה שנקר

החוג למדעי החברה ואזרחות מציע חוויית לימוד ייחודית בסביבה האקדמית הישראלית, ומטרתו להכשיר דור של מורות, מורים, מחנכים ומחנכות בעלי חשיבה ביקורתית, אזרחית וחברתית, הפועלים לקידום שוויון חברתי. במסגרת החוג, יושם דגש על פיתוח "חשיבה אזרחית" ו"עשייה אזרחית" במגוון הקשרים, כגון: המדינה והחברה הגלובלית, החברה המקומית, הקהילה, הפרט, הכלכלה, המשפחה, התקשורת ועוד. הלימודים בחוג מקנים בסיס תיאורטי רחב במדעי החברה ואזרחות, לצד הכשרה מעשית בשדה – מתוך מטרה לפתח הבנה רב-תחומית, גמישות מחשבתית, יצירתיות ויכולת ליישם את הידע בזירות מגוונות של החיים.

מאפייני התוכנית

תוכנית הלימודים בחוג מאופיינת בגמישות ובאפשרויות בחירה רבות. היא כוללת קורסי ליבה במדעי החברה ואזרחות, לצד חשיפה לטכנולוגיות הוראה מתקדמות, הכשרה יישומית והתמקדות בנושאים עדכניים וייחודיים. סטודנטיות וסטודנטים יכולים לשלב קורסים מדיסציפלינות נוספות ברחבי המכללה, בהתאם לתחומי העניין האישיים ולבנות תוכנית לימודים מותאמת.

במקביל ללימודי החוג, לומדים הסטודנטים תחום חינוכי נוסף לבחירתם, המקנים תואר B.Ed. בהוראה ובחינוך (במסלול צומח), הכולל תעודת הוראה לבית הספר העל-יסודי. התוכנית כוללת קורסי מתודולוגיה, קורסים בהוראת מדעי החברה, שילובים עם חוגים אחרים, ושיטות הוראה חדשניות המתמודדות עם אתגרי המאה ה-21.

מטרות התוכנית

מטרת החוג היא להעניק ללומדים הבנה מעמיקה של ההתפתחויות החברתיות, הפוליטיות והכלכליות בעידן הגלובלי, ולספק כלים לניתוח ביקורתי של סוגיות מורכבות בעולמות הפרט,

המשפחה, הקהילה, המדינה והעולם. התוכנית שמה דגש על פיתוח "חשיבה אזרחית" ועל עידוד מעורבות פעילה במרחבים חינוכיים, חברתיים וציבוריים. בוגרי ובוגרות התוכנית יצאו לדרך מקצועית כאנשי ונשות חינוך רגישים להקשר החברתי והתרבותי, כיזמים ויזמיות חינוכיים, וכמנהיגים ומנהיגות חברתיים בזירות פורמליות ובלתי-פורמליות.

למי מתאימה התוכנית?

התוכנית מיועדת לסטודנטיות וסטודנטים במגוון מסלולים:

- לסטודנטים וסטודנטיות לתואר B.Ed. בחינוך ובהוראה (מסלול צומח) - מי שמעוניינים להשתלב בהוראת אזרחות ומדעי החברה בבתי ספר על-יסודיים.
 - לסטודנטים וסטודנטיות לתואר B.Ed. בחינוך ובהוראה (מסלול צומח), המיועדים לתפקידי חינוך והדרכה בתחומים כגון: חינוך בלתי פורמלי, חינוך מיוחד וקידום נוער – עם התמחות במדעי החברה ואזרחות.
 - לסטודנטים וסטודנטיות במסלול היסודי, המעוניינים להיות מורים בבית הספר היסודי בתחומי מדעי החברה ואזרחות.
 - לאקדמאיות ולאקדמאים במסלול הסבה להוראת מדעי החברה ואזרחות.
 - לסטודנטיות וסטודנטים לתואר שני בהוראת מדעי החברה ואזרחות.
- בוגרי התוכנית יכולים להשתלב במערכת החינוך, בארגונים פורמליים ובלתי-פורמליים העוסקים בחינוך וביזמות חינוכית, להמשיך לתארים מתקדמים ולעסוק במחקר בתחומים רלוונטיים.

תחומי לימוד והתמחות

התוכנית כוללת קורסים בתחומים הבאים: אזרחות ודמוקרטיה, סוציולוגיה, מדע המדינה, תקשורת, כלכלה, קיימות ועוד.

במהלך הלימודים מושם דגש על מעורבות אזרחית, פרויקטים יישומיים, והתנסות אקטיבית בשדה. הסטודנטים יכולים לבחור ללמוד במקבץ אינטרדיסציפלינרי בתחום האזרחות המקומית והגלובלית, המזכה במלגות. בנוסף, ניתן לבחור קורסים ממחלקות אחרות במכללה, כגון פסיכולוגיה וקרימינולוגיה, באישור ראש/ת החוג.

תוכנית הלימודים

תוכנית הלימודים בחוג מעניקה בסיס תיאורטי איתן במדעי החברה והאזרחות, לצד היכרות מעמיקה עם החברה, הכלכלה והמערכת הפוליטית בישראל. התוכנית חושפת את הסטודנטים לדרכי פעולה של אקטיביזם הומני ואזרחי.

במסגרת הקורסים בהוראת מדעי החברה יילמדו קורסים מתודולוגיים וקורסים דיסציפלינריים בהוראת המקצועות הנלמדים במדעי החברה.

הלימודים הדיסציפלינריים המתקדמים מתקיימים במוקדים דיסציפלינאריים שונים וכוללים תשתית רלוונטית למוקדים הנבחרים, לימודי בחירה, קורסים המעודדים יזמות אקטיבית והתנסות עם משימות חקר. יתקיימו סיורים ושיתוף פעולה עם ארגוני המגזר השלישי, כגון סיד ישראל ואחרים, המאפשר מפגש עם שדה הפרקטיקום בחברה האזרחית ועם אנשים מובילים המקדמים פרויקטים חברתיים בארץ ובעולם. בתוך כך יבצעו הסטודנטים משימות חקר ומטלות יישומיות ויקיימו אינטראקציה עם גורמים הקשורים לעשייה בתחומי ההתמחות שלהם. בקורס משטר ישראל יילמד וינתח הנושא של קמפיין בחירות למפלגות, והסטודנטים ייזמו קמפיין כזה.

הלימודים בחוג הם בהיקף של 26 ש"ש.

- **קורסי חובה או לימודי יסוד** הכוללים שיעורי מבואות במדעי החברה ואזרחות (בשנים א ו-ב) בהיקף 12 ש"ש. [10 קורסי חובה, 2 ש"ש סמינרון] 8 קורסי בחירה 6 ש"ש פרויקט].
- **לימודים מתקדמים** בהיקף 2 ש"ש והפרויקט:
 - לימודים במוקד התמחות (פירוט המוקדים בהמשך): שיעורי תשתית ושיעורים מתקדמים בתחום דעת ספציפי במדעי החברה, על פי בחירת הסטודנט (בשנים ב, ג, בכפוף לתנאי קדם), בהיקף 2 ש"ש.
 - סמינר (בשנה ג, בכפוף לתנאי קדם), בהיקף 2 ש"ש.

מוקדי התמחות

תוכנית הלימודים מאפשרת למידת קורסים מחמישה מוקדי התמחות:

- **מוקד אזרחות, מדע המדינה ויחסים בינלאומיים** מתמחה בתחומים: תיאוריה פוליטית, כלכלה פוליטית ובינלאומית, מדיניות חוץ, סוגיות ביטחון, דמוקרטיה בעולם החוץ-מערבי, מגדר ופוליטיקה, פוליטיקה ישראלית, פוליטיקה במזרח התיכון, המזרח הרחוק.
- **מוקד סוציולוגיה ואנתרופולוגיה** מתמחה בתחומים: תיאוריות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות, החברה בישראל, סוגיות במגדר, משפחה, ילדות ובגרות, סוציולוגיה של ארגונים, סוגיות רב-תרבותיות.
- **מוקד תקשורת** מתמחה בתחומים, מהפכת האינטרנט, מגדר ותקשורת, דוקומנטציה, תקשורת וביטחון, תקשורת בקולנוע.
- **מוקד פסיכולוגיה** מתמחה בתחומים: פסיכולוגיה חברתית וארגונית, פסיכולוגיה קוגניטיבית, פסיכופתולוגיה, פסיכולוגיה של היצירתיות, דינמיקה קבוצתית, פסיכולוגיה של ההומור, חריגות בקרב ילדים.
- **מוקד קרימינולוגיה** מתמחה בתחומים: שאלות תיאורטיות של סטייה חברתית, תופעת הפשיעה, משטרה ושיטור, עבירות כגון: עברות מין ופשעי צווארון לבן.
- **מוקדים נוספים לבחירת התלמידים – מבוססים על קורסים ברחבי המכללה – כחלק מתוכנית למידה אישית.**

החוג למדעי החברה ואזרחות: נושאי הלימוד וסדר הלימודים

שנה ג	שנה ב	שנה א	נושאי הלימוד
קורסי מבוא- 8 ש"ש			
		1	מבוא לסוציולוגיה א
		1	המשטר בישראל
		1	הפילוסופיה של המדינה
		1	פופוליזם פוליטי ותרבות דמוקרטית
		1	מבוא לסוציולוגיה ב
		1	סוגיות במגדר
		1	דמוקרטיה ודמוקרטיזציה
		1	עידן המסכים
קורסים מתקדמים- 2 ש"ש			
	1		יוצרים עתיד
	1		כלכלה פוליטית
	6		פרויקט
	4		קורסי בחירה מחוגים
2			סמינריון
4			קורסי בחירה מחוגים אחרים
26			סה"כ

חטיבות במסלולים – חינוך מיוחד, קידום נוער וחינוך בלתי פורמלי

שנה ג	שנה ב	שנה א	נושאי הלימוד
לימודי יסוד בהיקף 15 ש"ש יילמדו בשנים א/ב			
קורסי חובה 7 ש"ש			
		1	הפילוסופיה של המדינה בעידן הקלאסי
		2	מבוא לסוציולוגיה
		1	המשטר בישראל
		1	עידן המסכים
		1	מנהל ומדיניות ציבורית
קורסי בחירה – מסלול לחינוך מיוחד 8 קורסי בחירה			
קורסי בחירה – מסלול הבלתי פורמלי 6 קורסי בחירה			
לימודי יסוד בהיקף 13-15 ש"ש יילמדו בשנים א/ב			
קורסי חובה 7 ש"ש			
	1		החברה הישראלית (תנאי קדם – מבוא לסוציולוגיה)
קורסי בחירה – מסלול לחינוך מיוחד 8 קורסי בחירה			
קורסי בחירה – מסלול הבלתי פורמלי 6 קורסי בחירה			
7			סה"כ